

חוזר אל התאגידים הבנקאיים מס' ח-23-60-0015

הנדון: תוכנית מוניטרית להקלת תנאי האשראי לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו מהמלחמה - עדכון

1. בהתאם להחלטת הוועדה המוניטרית מהיום, ה-20 בנובמבר 2023, בנק ישראל מרחיב את התוכנית המוניטרית להקלת תנאי האשראי לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו מהמלחמה. בהתאם לכך, חוזר זה מתקן ומחליף את חוזר ח-23-60-0014 מיום 9 בנובמבר 2023.
2. בנק ישראל יעמיד לבנקים הלוואות מוניטריות בשני מסלולים: **מסלול א** - לתקופה של שנתיים ומסלול **ב** - לתקופה של שלוש שנים. ההלוואות בשני המסלולים יועמדו בריבית משתנה בשיעור של ריבית בנק ישראל פחות 1.5%, בכפוף לאשראי שהבנקים יעניקו לעסקים קטנים וזעירים, הכל כמפורט בחוזר זה (להלן - "**התוכנית**"). ההיקף הכולל של התוכנית יהיה עד 10 מיליארד ש"ח.
3. בנק זכאי להשתתף בתוכנית אם העניק אשראי חדש שעומד בכל התנאים הבאים (להלן - "**האשראי המזכה**"):
  - א. האשראי ניתן לעסקים קטנים וזעירים שמחזור פעילותם קטן מ-50 מיליוני ש"ח בשנה¹, אשר חלה ירידה בשיעור של 25% או יותר בפדיון² העסק שלהם בלפחות אחד מהחודשים אוקטובר 2023, נובמבר 2023, דצמבר 2023, ביחס לחודש המקביל אשתקד;
  - ב. האשראי ניתן במגזר הלא צמוד בריבית משתנה;
  - ג. במסלול א - האשראי ניתן לתקופה³ שמעל 6 חודשים ועד 24 חודשים;
  - ד. הממוצע המשוקלל של שיעורי הריבית באשראי שניתן לא יעלה על ריבית הפריים בכל מסלול;
  - ה. האשראי ניתן החל מ-15 בנובמבר 2023 ולא יאוחר מ-31 בינואר 2024.
 מובהר כי גם אשראי שהעניק בנק במסגרת "הקרן להלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה" במסלול "חרבות ברזל" מזכה את הבנק להשתתף בתוכנית, ובלבד שהוא עומד בכלל התנאים שבסעיף 3.
4. הקצאות להלוואות מוניטריות במסגרת התוכנית תבוצענה פעמיים בחודש, בימי שלישי בשעה 12:00, בתאריכים הבאים:
  - 5 בדצמבר 2023;
  - 19 בדצמבר 2023;
  - 9 בינואר 2024;
  - 23 בינואר 2024;
  - 6 בפברואר 2024;
  - 20 בפברואר 2024.

¹ בהתאם לקבוע בסעיף 79א. - מגזרי פעילות פיקוחיים - בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים
² הירידה תימדד על פי "מחזור העסקאות" בהתאם לדו"חות מע"מ שהלווה מסר או אישור של רואה חשבון / יועץ מס מייצג
 בהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, תשס"ה-2005, כאשר האישור שיועבר לתאגיד הבנקאי לגבי הירידה
 במחזור יתבסס על הדיווח הצפוי לרשויות המס
³ בסעיף זה תקופה מוגדרת החל ממועד מתן האשראי ועד לפירעון הסופי של האשראי

5. סכום הזכאות המרבי להלוואה מוניתרית במסגרת התוכנית, ייקבע עבור כל בנק בנפרד ובכל אחד מהמסלולים, לקראת כל הקצאה, ויהיה שווה לסך האשראי המזכה שהעניק הבנק עד למועד ההקצאה באותו מסלול, בניכוי הלוואות שקיבל מבנק ישראל במסגרת התוכנית במסלול זה (להלן - "סכום הזכאות המרבי").
- לענין זה, "סך האשראי המזכה" הוא סך האשראי שעומד בתנאים שבסעיף 3 שהעמיד בנק כמפורט בדיווח שמסר הבנק לבנק ישראל עד ליום שני הקודם ליום ההקצאה בשעה 12:00. הדיווח יהיה במתכונת המצורפת כנספח לחוזר זה ויימסר באמצעות הפיקוח על הבנקים בהתאם למפורט בקובץ הדיווח בהערה מספר 1.
6. בנק ישראל יקצה לכל בנק את סכום ההלוואות שיבקש במסגרת התוכנית ואשר אינו עולה על סכום הזכאות המירבי, ובלבד שהסכום שמבקשים כלל הבנקים אינו עולה על 10 מיליארד ש"ח. עלה הסכום המבוקש הכולל על 10 מיליארד ש"ח, ההקצאות תיקבענה על פי פרופורציית הביקוש של כל אחד מהבנקים.
7. התוכנית תסתיים בחודש פברואר 2024 או כאשר הוקצו הלוואות בסכום כולל של 10 מיליארד ש"ח, לפי המוקדם.
8. כאמור בסעיף 2, ההלוואות המוניתריות במסגרת התוכנית תועמדנה לתקופה של שנתיים או שלוש שנים בהתאם למסלול הרלוונטי, בריבית משתנה בשיעור ריבית בנק ישראל פחות 1.5%, כנגד ביטחונות המקובלים בכל הלוואה מוניתרית שמעמיד בנק ישראל, וכן כנגד שעבוד של תיקי משכנתאות בהתאם למתווה ולתנאי הכשירות של בנק ישראל שפורסמו לראשונה בתקופת הקורונה. הריבית על ההלוואה תשולם בתום תקופת ההלוואה, יחד עם פירעון הקרן. מובהר כי שיעור הריבית על ההלוואה לא יפחת מ-0%.
9. תהליך קבלת הביקושים להלוואה במסגרת התוכנית וסליקת ההלוואה יהיו דומים לתהליך מתן הלוואות מוניתריות - מיד לאחר הודעת ההקצאה על ידי בנק ישראל, תשלח הוראת תשלום למערכת זה"ב כך שחשבון העו"ש של הבנק יזוכה בסכום ההלוואה וחשבון האשראי התוך יומי (ICL-M) יחויב בסכום זה⁴.
10. הביקושים להלוואות במסגרת התוכנית וכן ההודעה לגבי ההקצאה יועברו באמצעות מערכת B2G בדומה לכלל המכרזים המוניתריים.
11. הפיקוח על הבנקים מסר כי בכוונתו לדרוש מהבנקים גילוי לציבור אודות ההיקף הכספי של האשראי שהעמיד כל בנק בתנאים שבסעיף 3 ושיעורי הריבית בגינו, במתכונת שתקבע.
12. להבהרות ושאלות אנא פנו אלינו ל-loans2023@boi.org.il
13. בנק ישראל רשאי לבטל או לשנות חוזר זה בכל עת.

בברכה,

מימי רגב

מנהלת היחידה

⁴ בדומה לסליקת מכרזים מוניתריים, לכל הוראת תשלום ייקבע זמן מירבי של שעה לסליקה. מובהר כי העמדת ההלוואה תבצע בכפוף לעמידה בכללי מערכת זה"ב, ובכל דרישה, הוראה, התחייבות או הנחיה החלה על הבנק על פי חוק או הסכם עם בנק ישראל. אחרת, התאגיד הבנקאי לא יהיה זכאי להלוואה המבוקשת